

Teaching Guide

Teaching Guide				
Identifying Data				2020/21
Subject (*)	Research and Innovation in the Didactics of Social Sciences		Code	652534021
Study programme	Mestrado Universitario en Investigación e Innovación en Didácticas Específicas para Educación Infantil e Primaria			
Descriptors				
Cycle	Period	Year	Type	Credits
Official Master's Degree	2nd four-month period	First	Optional	3
Language	Galician			
Teaching method	Face-to-face			
Prerequisites				
Department	Didácticas EspecíficasDidácticas Específicas e Métodos de Investigación e Diagnóstico en Educación			
Coordinador	Diéguez Cequiel, Uxío-Breogán	E-mail	uxio.breogan.dieguez.cequiel@udc.es	
Lecturers	Diéguez Cequiel, Uxío-Breogán	E-mail	uxio.breogan.dieguez.cequiel@udc.es	
Web	https://pdi.udc.es/es/File/Pdi/F57DK			
General description	Nesta materia afrontarase a necesidade de investigar e innovar en Didáctica das Ciencias Sociais, polo que se estudarán as principais liñas de investigación e innovación nesta didáctica específica.			
Contingency plan	1. Modifications to the contents 2. Methodologies *Teaching methodologies that are maintained *Teaching methodologies that are modified 3. Mechanisms for personalized attention to students 4. Modifications in the evaluation *Evaluation observations: 5. Modifications to the bibliography or webgraphy			

Study programme competences

Code	Study programme competences
A1	E1 - Coñecer as bases teóricas do traballo interdisciplinar e identificar os seus centros de interese en contextos escolares e non escolares.
A2	E2 - Identificar e analizar criticamente propostas interdisciplinares no ámbito educativo.
A3	E3 - Deseñar, xustificar, organizar e avaliar de forma sistemática propostas interdisciplinares en distintos contextos educativos.
A5	E5 - Adquirir unha formación metodolóxica para realizar investigacións educativas.
A6	E6 - Establecer os descritores xerais que caracterizan unha investigación: seleccionar, elaborar, tratar e interpretar os datos, e presentar os resultados de acordo cos propósitos da investigación.
A7	E7 - Capacidade de aplicar coñecementos teóricos relativos ás Didácticas Específicas, tanto á investigación como á innovación e a avaliación.
A8	E8 - Ser capaz de defender e argumentar de forma oral e escrita o traballo de investigación e/ou innovación realizado, utilizando no seu caso recursos audiovisuais de apoio.
A9	E9 - Ensaia e avaliar formulacións de ensino disciplinares ou interdisciplinares en contextos educativos reais, e promover propostas de mellora en relación cos resultados obtidos.
A11	E11 - Coñecer, comprender e utilizar a linguaxe científica e aplicalo correctamente nas distintas formas de expresión e comunicación.
A12	E12 - Identificar as principais liñas de investigación e innovación e a súa evolución nas Didácticas Específicas.

A17	E17 - Seleccionar, adaptar e aplicar materiais e recursos TIC e doutra índole, para mellorar o ensino e aprendizaxe dos diferentes ámbitos disciplinares.
A18	E18 - Recoñecer a investigación e a innovación aplicada ás ciencias da educación como ferramenta continua de innovación e mellora educativa e social.
B1	CB6 - Posuír e comprender coñecementos que acheguen unha base ou oportunidade de ser orixinais no desenvolvemento e/ou aplicación de ideas, a miúdo nun contexto de investigación.
B2	CB7 - Que os estudantes saiban aplicar os coñecementos adquiridos e a súa capacidade de resolución de problemas en contornas novas ou pouco coñecidos dentro de contextos máis amplos (ou multidisciplinares) relacionados coa súa área de estudo.
B4	CB9 - Que os estudantes saiban comunicar as súas conclusións e os coñecementos e razóns últimas que as sustentan a públicos especializados e non especializados dun modo claro e sen ambigüidades.
B6	G1 - Expresarse correctamente, tanto de forma oral como escrita, nas linguas oficiais da comunidade autónoma.
B8	G3 - Utilizar as ferramentas básicas das tecnoloxías da información e as comunicacións (TIC) necesarias para o exercicio da súa profesión e para a aprendizaxe ao longo da súa vida.
B9	G4 - Desenvolverse para o exercicio dunha cidadanía aberta, culta, crítica, comprometida, democrática e solidaria, capaz de analizar a realidade, diagnosticar problemas, formular e implantar solucións baseadas no coñecemento e orientadas ao ben común.
B11	G6 - Valorar criticamente o coñecemento, a tecnoloxía e a información dispoñible para resolver os problemas cos que deben enfrontarse.
B12	G7 - Asumir como profesional e cidadán a importancia da aprendizaxe ao longo da vida.
B13	G8 - Valorar a importancia que ten a investigación, a innovación e o desenvolvemento tecnolóxico no avance socioeconómico e cultural da sociedade.
C1	T1 - Capacidade de análise e síntese.
C3	T3 - Traballar de forma autónoma e con iniciativa.
C4	T4 - Traballar de forma colaborativa.
C6	T6 - Capacidade de innovar (creatividade) dentro de contextos educativos escolares e non escolares.
C7	T7 - Comportarse con ética e responsabilidade social e ambiental como docente e/ou investigador.
C10	T10 - Ter capacidade para actualizar os coñecementos, metodoloxías e estratexias na práctica docente.
C12	T12 - Capacidade para comunicarse por oral e por escrito en lingua galega.

Learning outcomes			
Learning outcomes	Study programme competences		
- Ser capaz de identificar e conceptualizar os fundamentos da investigación na didáctica das ciencias sociais.	AC1 AC2 AC3 AC5 AC6 AC7 AC8 AC9 AC11 AC12 AC18	BC1 BC2 BC4 BC6 BC8 BC9 BC11 BC12 BC13	CC7 CC10 CC12
- Ser capaz de formular proxectos de investigación interdisciplinares desde o ámbito das ciencias sociais e a súa aplicación ao contexto educativo da Educación Infantil e Primaria.	AC5 AC6 AC7 AC8 AC17	BC2 BC4 BC11 BC12	CC1 CC3 CC4 CC6 CC10 CC12

- Familiarizarse coas liñas de investigación na didáctica das ciencias sociais.	AC1	BC2	CC1
	AC2	BC4	CC3
	AC5	BC9	CC4
	AC8	BC11	CC7
	AC9	BC13	CC10
	AC11		CC12
	AC12		
	AC18		
- Ser capaz de aplicar os coñecementos adquiridos á didáctica na aula de Educación Infantil e Primaria para xerar innovación educativa.	AC2	BC1	CC1
	AC3	BC2	CC3
	AC5	BC4	CC4
	AC7	BC8	CC6
	AC8	BC9	CC10
	AC11	BC12	
	AC17		
	AC18		

Contents	
Topic	Sub-topic
- As Ciencias Sociais	- Que son as Ciencias Sociais. - Epistemoloxía das Ciencias Sociais. - As Ciencias Sociais na escola.
- Investigación na Didáctica das Ciencias Sociais.	-Que investigar na Didáctica das Ciencias Sociais. -Para que e como investigar en Didáctica das Ciencias Sociais. -Liñas de investigación en Didáctica das Ciencias Sociais. -Desenvolvemento dunha investigación.
- Innovación na Didáctica das Ciencias Sociais.	- Liñas de innovación na Didáctica das Ciencias Sociais. - A innovación educativa desde a investigación. - Análise e desenvolvemento de propostas de innovación.

Planning				
Methodologies / tests	Competencies	Ordinary class hours	Student?s personal work hours	Total hours
Workbook	C1 C7	0	5	5
Critical bibliographical	B6 B8 B13	0	5	5
Collaborative learning	A1 A2 A5 A9 A11 A17 B9 C3 C4	1	9	10
Guest lecture / keynote speech	A8 A12 B11 B12	15	5	20
Supervised projects	A3 A18 B1 B2 C6 C10	0	19	19
Directed discussion	B1 B4 B11 B12 B13 C6 C12	5	5	10
Document analysis	A6 A7	0	5	5
Personalized attention		1	0	1
(*)The information in the planning table is for guidance only and does not take into account the heterogeneity of the students.				

Methodologies	
Methodologies	Description

Workbook	Propoñeranse diferentes lecturas sobre traballos actuais que versen sobre diferentes innovacións e investigacións en Didáctica das Ciencias Sociais.
Critical bibliographical	Traballos en grupo que consistirán na análise de bibliografía para obter conclusións sobre algún aspecto específico da materia.
Collaborative learning	Traballo en grupo de forma colaborativa coa axuda do profesor orientada fundamentalmente ao desenvolvemento do traballo tutelado.
Guest lecture / keynote speech	Exposición oral por parte do profesorado utilizando presentacións e medios audiovisuais e incorporando debates sobre as cuestións tratadas, polo que serán tamén sesións de marcado carácter interactivo, promovendo a participación do alumnado.
Supervised projects	Metodoloxía deseñada para promover a aprendizaxe autónoma do alumnado, consistirá na formulación e desenvolvemento dunha investigación ou innovación propia do campo da Didáctica das Ciencias Sociais.
Directed discussion	Técnica de dinámica de grupos na que o alumnado discute de forma libre, informal e espontánea sobre un tema, aínda que poderán estar coordinados polo profesorado.
Document analysis	Actividades que se realizarán ao longo da materia onde se analizarán diferentes fontes documentais. Por unha parte, artigos de investigación sobre Didáctica das Ciencias Sociais e, pola outra, diferentes recursos didácticos para o ensino aprendizaxe das Ciencias Sociais, preferentemente libros de texto, desde unha perspectiva crítica.

Personalized attention

Methodologies	Description
Supervised projects	Atenderase ao alumnado no horario de titorías, principalmente no desenvolvemento do traballo tutelado, así como no desenvolvemento das sesións

Assessment

Methodologies	Competencies	Description	Qualification
Document analysis	A6 A7	Analizaranse diferentes recursos didácticos propios do ensino aprendizaxe das Ciencias Sociais desde unha perspectiva crítica.	30
Supervised projects	A3 A18 B1 B2 C6 C10	Desenvolverase un traballo tutelado consistente na formulación dunha investigación en Didáctica das Ciencias Sociais	70

Assessment comments

O alumnado será avaliado a través do traballo tutelado (70%) e do traballo sobre análise de recursos didácticos (30%) sempre que asista polo menos ao 80% das clases presenciais (con todo, terase presente o contexto xerado pola COVID-19 e a realidade do cuadrimestre; na que a presencialidade na aula se substituiría pola asistencia on-line vía Teams ás aulas e seminarios).

Se o alumnado non chega a unha asistencia do 80% das clases presenciais, será avaliado por un exame (40%) sobre o temario da materia, e por un traballo tutelado (60%). Para aprobar deberá superar tanto o exame como o traballo.

Sources of information

Basic

BARTON, Keith C. (ed.) (2006): Research Methods in Social Studies Education. Contemporary Issues and Perspectives. Information Age Publishing Inc. CARRETERO, M./VOSS, J. F. (comps.) (2004): Aprender y pensar la historia. Buenos Aires/Madrid. Amorrortu Editores. CUESTA, R. (1998): Clío en las aulas. La enseñanza de la historia en España entre reformas, ilusiones y rutinas. Madrid. Akal. CHEVALLARD, Y. (1997): La transposición didáctica. Del saber sabio al saber enseñado. Buenos Aires: Aique. GÉRIN-GRATALOUP, A.-M./TUTIAUX-GUILLON, N. (2001): La recherche en Didactique de l'Histoire et de la Géographie depuis 1986. Essai d'analyse. In Perspectives Documentaires en Éducation, nº 53. Paris, INRP, 5-11. HENRÍQUEZ, R./PAGÈS, J. (2004): La investigación en didáctica de la historia. Educación XX1 nº 7, Facultad Ciencias de la Educación, UNED, 63-83. JONNAERT, P. ; LAURIN, S. (dir.) (2005): Les didactiques des disciplines. Un débat contemporain. Presses de l'Université du Québec. LAVILLE, C. (2001): La recherche empirique en éducation historique. Mise en perspective et orientations actuelles. In Perspectives Documentaires en Éducation, nº 53. Paris, INRP, 69-82. LEVSTIK, Linda S./BARTON, Keith C. (2001): Doing History. Investigating with Children in Elementary and Middle Schools. Second Edition. Mahwah, New Jersey. Lawrence Erlbaum Associates (LEA). LEVSTIK, Linda S./TYSON, Cynthia A. (eds.) (2008): Handbook of Research in Social Studies Education. Routledge, New York/London. MARTÍNEZ, R., GARCÍA-MORÍS, R. Y GARCÍA, C. R. (eds.) (2017). Investigación en Didáctica de las Ciencias Sociales. Retos, preguntas y líneas de investigación. Córdoba: Universidad de Córdoba/AUPDCS. PAGÈS, J. (1993). Psicología y Didáctica de las Ciencias Sociales. Infancia y Aprendizaje, 62-63, pp. 121-151. PAGÈS, J. (1994). La Didáctica de las Ciencias Sociales, el currículum y la formación del profesorado. Signos. Teoría y Práctica de la Educación, 13, octubre / diciembre, 38-51. PAGÈS, J. (1997a): Líneas de investigación en didáctica de las Ciencias Sociales. Benejam, p./Pagès, j. (coord.): Enseñar y aprender Ciencias Sociales, Geografía e Historia en la Educación Secundaria. ICE-Universidad de Barcelona/Horsori, 209-226. PAGÈS, J. (1997b): La investigación sobre la formación inicial del profesorado para enseñar ciencias sociales. AUPDCS (ed.): La formación del profesorado y la didáctica de las ciencias sociales. Sevilla: Diada, p. 49-86. PAGÈS, J. (2009). Competencia social y ciudadana. Aula de Innovación Educativa, 187, 7-10. PAGÈS, J. /SANTISTEBAN, A. (2011). La investigación sobre la enseñanza y el aprendizaje de las ciencias sociales en la educación primaria. Pagès, J. /Santisteban, A. (coords.), Didáctica del Conocimiento del medio social y cultural en la Educación Primaria. Madrid: Síntesis, p. 85-102. PAGÈS, J.; SANTISTEBAN, A (2010). La educación para la ciudadanía y la enseñanza de las ciencias sociales, la geografía y la historia. Íber. Didáctica de las Ciencias Sociales, Geografía e Historia, 64: 8-18. PAGÈS, J.; SANTISTEBAN, A (2011). Enseñar y aprender ciencias sociales. Santisteban, A.; Pagès, J. (coords.). Didáctica del Conocimiento del Medio Social y Cultural en la Educación Primaria. Ciencias Sociales para comprender, pensar y actuar. Madrid: Síntesis. 23-40. PAGÈS, J. Y SANTISTEBAN, A. (eds.) (2014). Una mirada al pasado y un proyecto de futuro. Investigación e innovación en didáctica de las ciencias sociales. Barcelona: Servicio de Publicaciones de la UAB /AUPDCS. 2 Vols. ROZADA, Jose Mª (1997): Formarse como profesor. Ciencias Sociales, Primaria y Secundaria Obligatoria (Guía de textos para un enfoque crítico). Madrid: Akal. SANTISTEBAN, A (2011). Las finalidades de la enseñanza de las Ciencias Sociales. Santisteban, A.; Pagès, J. (coords.). Didáctica del Conocimiento del Medio Social y Cultural en la Educación Primaria. Ciencias Sociales para comprender, pensar y actuar. Madrid: Síntesis. 63-84. SANTISTEBAN, A. (2004). Formación de la Ciudadanía y educación política. Vera, M.I. y Pérez, D. La Formación de la ciudadanía: Las TICs y los nuevos problemas, 377-388. Alicante: AUPDCS. SANTISTEBAN, A. (2006). Futuros posibles de la investigación en didáctica de la historia: aportaciones al debate. Reseñas de Enseñanza de la Historia, 4, 101-122. Universitat. APEHUN (Asociación de Profesores de Enseñanza de la Historia de Universidades Nacionales). Argentina. SANTISTEBAN, A. (2009). Cómo trabajar en clase la competencia social y ciudadana. Aula de Innovación Educativa, 187, 12-15. SANTISTEBAN, A. (2008). La educación para la ciudadanía económica: comprender para actuar. Iber. Didáctica de las Ciencias Sociales, Geografía e Historia, 58, 16-25. SHAVER, J. P. (ed.) (1991): Handbook on Research on Social Studies Teaching and Learning. A Project of the National Council for the Social Studies. New York. Macmillan. SHAVER, J. P. (2001): The Future of Research on Social Studies-For What Purpose?. STANLEY, W. B. (ed.): Critical Issues in Social Studies Research for the 21st Century. Greenwich, Connecticut, Information Age Publishing IAP, 231-25. SOUTO, X. M. (1998): Didáctica de la Geografía. Problemas sociales y conocimiento del medio. Barcelona. Ediciones del Serbal. STODOLSKY, S. S. (1991): La importancia del contenido. Actividades en las clases de matemáticas y ciencias sociales. Barcelona. Paidós/MECTERRISSE, André (éd.) (2001) : Didactique des disciplines. Les références au savoir. Bruxelles. De Boeck Université. TRAVÉ, G. (1998): La investigación en Didáctica de las Ciencias Sociales.

Perspectivas y aportaciones desde la Enseñanza y el aprendizaje de las nociones económicas. Huelva. Universidad de Huelva. Cap. 1. Investigación didáctica, 13-30 TRAVÉ, G. (2001): Líneas de investigación en didáctica de las ciencias sociales. POZUELOS, F. J./TRAVÉ, G. (eds.): Entre pupitres. Razones e instrumentos para un nuevo marco educativo. Huelva. Universidad de Huelva, 173-239.

Complementary	
---------------	--

Recommendations

Subjects that it is recommended to have taken before

Didactic Intervention in Cultural Spaces /652534020

Context as an Educational Resource/652534006

Subjects that are recommended to be taken simultaneously

Subjects that continue the syllabus

Other comments

(*)The teaching guide is the document in which the URV publishes the information about all its courses. It is a public document and cannot be modified. Only in exceptional cases can it be revised by the competent agent or duly revised so that it is in line with current legislation.